

Yttrande granskning av införandet av Cosmic

Regionens revisorer har den 19 mars 2025 överlämnat fördjupad granskningsrapport av Införandet av Cosmic år 2025. Revisorerna har med anledning av rapporten begärt regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder senast den 15 september 2024.

Sammanfattning av revisionens iakttagelser och rekommendationer

Informationen till styrelsen och nämnden har utgått från FVIS-programmet. Informationen till nämnden om vårdverksamheternas förberedelser har varit begränsad. Nämnden har exempelvis inte följt upp verksamheternas genomförande av den checklista som styr aktiviteterna som verksamheterna behöver genomföra. Positivt är att på tjänstepersonsnivå har vissa åtgärder vidtagits för att underlätta för verksamheterna i deras förberedelser. Exempelvis har hälso- och sjukvårdsdirektör inrättat en funktion med syfte att stötta verksamheterna.

Styrelsen har inte haft tillräcklig kontroll över drift- och förvaltningskostnaderna för systemet. Drift- och förvaltningskostnaderna ingår inte FVIS-programmet och Styrelsen har endast fått begränsad information om förvaltningskostnaderna. Det finns också flera osäkerheter kopplade till kostnaderna för Cosmic. Exempelvis tillkommande integrationer och tilläggsbeställningar.

Införandet kommer att påverka verksamheterna på flera olika sätt. Trots detta har nämnden inte i någon större utsträckning tagit hänsyn till införandet av Cosmic i verksamhetsplaneringen. Exempelvis förväntas införandet tillfälligt minska vårdproduktionen och tillgängligheten. Nämnden har under år 2024 inte tagit del av några riskanalyser eller beräkningar om hur stor påverkan kan bli. Nämnden har inte heller gett några direktiv till verksamheterna för hur de ska förhålla sig till produktionsbortfallet.

Med hänvisning till granskningsrapporterna lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Säkerställa en tillräcklig kontroll över införandet och vid behov agera.
- Säkerställa att det finns förutsättningar att genomföra en utvärdering och följa upp nyttorna med införandet av Cosmic. Utvärderingen bör förutom FVIS, även inkludera vårdverksamheternas perspektiv och förutsättningar.

Rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställa att det finns ekonomiska förutsättningar att förvalta Cosmic.
- Säkerställa att beslut hanteras enligt kommunallagen.

Yttrande

Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av revisionens granskningsrapporter och har följande kommentarer till revisorernas iakttagelser och rekommendationer:

Säkerställa en tillräcklig kontroll över införandet och vid behov agera.

Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har tillsammans med programmet utformat och infört en löpande statusrapportering i kombination med muntlig information i viktiga frågor. Inför införandet informerades nämnderna om organisation och planerade aktiviteter.

Säkerställa att det finns förutsättningar att genomföra en utvärdering och följa upp nyttorna med införandet av Cosmic. Utvärderingen bör förutom FVIS, även inkludera vårdverksamheternas perspektiv och förutsättningar.

FVIS Nyttorealiseringsplan är fastställd av Regiondirektör, (2025-04-23, RS 69-2025). Nyttorealiseringsplanen ger ett bra stöd i arbetet med att styra investeringar och att säkerställa hemtagningen av den förväntade nyttan (effektmålen) av de verksamhetsförändringar som man vill genomföra.

I version 2.0 av Nyttorealiseringsplanen (tidigare version 1.0 beslutad 2020-11-12) har hänsyn tagits till hur nyttorealiseringsplanen praktiskt ska tillämpas genom att införliva arbetet i region Västerbottens Planerings-, Budget- och Uppföljningsprocess. Säkerställa att det finns ekonomiska förutsättningar att förvalta Cosmic.

Hantering sker inom respektive linjeorganisation, dvs Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Digitalisering och Service.

Säkerställa att beslut hanteras enligt kommunallagen.

Utifrån de åtgärder som vidtogs efter senaste granskningen ser FVIS programkontor fortsatt regelbundet över de interna rutinerna vad gäller beslutshantering. Det exempel som getts om utebliven diarieföring av förliknings- och projektavtal april 2024 har genererat att rollen som avtalsansvarig Sussa samverkan-Region Västerbotten knutits nära FVIS Programkontor.

Rutin har upprättats så att sekretessbelagda uppgifter även hanteras på samma sätt i regionens ekonomisystem.

Noteras att vad gäller dokument från Sussa samverkan och dess projekt samt förvaltningar som ska diarieföras i varje enskild region kan det inte ske i omedelbar anslutning till att de fastställts. Dessa dokument tillgängliggörs för regionerna enligt fastställd process för att säkerställa att det är slutgiltiga dokument. Det medför därmed en viss fördröjning.